

Судова стоматологія

Спеціальність	стоматологія
Освітній рівень	другий (магістерський)
Термін вивчення (курс)	3 курс
Форма навчання	денна
Кафедра	судової медицини та медичного правознавства

Короткий зміст дисципліни: судова медицина (стоматологія) – галузь науки, яка вивчає питання медичного, біологічного та медико-криміналістичного характеру, що виникають у практичній діяльності органів правосуддя та судочинства.

У закладах вищої освіти України до і післядипломної освіти судова медицина залишається однією з обов'язкових дисциплін, необхідною для підготовки фахівця будь-якої лікувальної спеціальності, зокрема лікаря стоматолога.

Приводами для проведення судово-медичної експертизи є різні види зовнішнього впливу на людину, що призводять до розладу її здоров'я або до смерті, встановити причинно-наслідковий зв'язок між діючими на людину факторами і наслідками, втрати працездатності, розладу здоров'я, а при інших потребах – вирішити ряд інших спеціальних питань: ідентифікувати особу чи знаряддя злочину, встановити можливість заподіяння ушкодження при певних обставинах, визначити давність нанесення ушкоджень.

Однак, за останній час судова медицина збагатилася новими науковими даними стосовно ідентифікації особи і травмуючого предмету. У судовій медицині за останні десятиріччя з'явився новий самостійний розділ судово-медична стоматологія. Судово-медична стоматологія вивчає стоматологічні проблеми в інтересах суспільства та правової практики.

До числа основних питань сучасної судової стоматології відносяться:

- процесуальні основи судово-медичної експертизи;
- судово-медична експертиза ушкоджень м'яких тканин обличчя, щелепно-лицевих кісток і зубів у випадках механічної травми;
- судово-медична експертиза ушкоджень заподіяних зубами;
- ідентифікація особи, місця протезування за стоматологічним статусом;
- судово-медична експертиза професійних правопорушень лікарів стоматологів та інших медичних працівників стоматологічних установ. У цих випадках, коли перед судово-слідчими органами виникають питання, що становлять компетенцію лікаря такого профілю, не тільки бажано, але й необхідно залучення лікаря стоматолога до виконання судово-медичної експертизи, тому, що лікарі іншої спеціальності не мають, як правило, достатніх знань в цій медичній професії.

Лікар-стоматолог може брати участь у судово-слідчому процесі не тільки як експерт, але і як фахівець, а також давати консультативну допомогу слідчому або суду. Таким чином, у судово-слідчому процесі лікар-стоматолог бере участь як самостійна особа-експерт, висновок якого є одним із доказів у справі.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських):

Лекції:

1. Організаційно-процесуальні засади проведення судово-медичної експертизи в Україні.
2. Судово-медична танатологія.
3. Судово-медична експертиза встановлення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.
4. Загальні питання судово-медичної травматології. Ушкодження шкіри обличчя.
5. Судово-медична токсикологія: загальні відомості про отрути та отруєння, класифікація отрут. Судово-медична діагностика алкогольної інтоксикації.

Практичні заняття:

1. Організаційно-процесуальні засади проведення судово-медичної експертизи в Україні.
2. Судово-медична танатологія.
3. Судово-медичний розтин трупа та його демонстрація.
4. Огляд трупа на місці події.
5. Судово-стоматологічна ідентифікація трупів невідомих осіб.
6. Судово-медична експертиза встановлення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень
7. Загальні питання судово-медичної травматології. Ушкодження шкіри обличчя.
8. Ушкодження слизової оболонки порожнини рота та зубів. Ушкодження зубами. Переломи кісток обличчя.
9. Ушкодження гострими предметами.
10. Судово-медична експертиза вогнепальних ушкоджень.
11. Судово-медична експертиза механічної асфіксії.
12. Загальні відомості про отрути, механізм їх дії та основи судово-медичної діагностики отруєнь. Судово-медична діагностика отруєнь різними групами отрут.
13. Судово-медична експертиза слідів крові. Судово-медико криміналістичні дослідження об'єктів судово-медичної експертизи.
14. Судово-медична експертиза ушкоджень тканин обличчя та зубів хімічними чинниками.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

1. д.мед.н., професор Бачинський В.Т.
2. д.мед.н., професор Ванчуляк О.Я.
3. д.мед.н., професор Савка І.Г.
4. к.мед.н., доцент Заволович А.Й.
5. к.мед.н., доцент Павлюкович О.В.
6. к.мед.н., доцент Гарздюк М.С.
7. доктор філософії Саркісова Ю.В.

**Завідувач кафедри судової медицини
та медичного правознавства
д.мед.н., проф.**

Віктор БАЧИНСЬКИЙ